

Guía Docente				
Datos Identificativos			2021/22	
Asignatura (*)	Cálculo Multivariable	Código	614G02006	
Titulación	Grao en Ciencia e Enxeñaría de Datos			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento	Matemáticas			
Coordinación	Prieto Aneiros, Andrés	Correo electrónico	andres.prieto@udc.es	
Profesorado	Benitez Garcia, Marta Hervella Nieto, Luis Maria Prieto Aneiros, Andrés Varela Rodríguez, Hiram	Correo electrónico	marta.benitez@udc.es luis.hervella@udc.es andres.prieto@udc.es hram.varela@udc.es	
Web	Microsoft Teams			
Descrición xeral	O Cálculo Multivariable e os seus métodos de resolución son ferramentas básicas para a descrición e o estudo dos problemas matemáticos máis simples que se poden enunciar tanto en dúas como en tres dimensións: no ámbito da arquitectura, a enxeñaría ou nas ciencias aplicadas. Nesta materia farase unha introdución á resolución de problemas de optimización (cálculo de extremos relativos e absolutos de funcións de varias variables reais) e estudaranse distintos procedementos para o cálculo de integrais escalares de funcións de varias variables (integrais dobres e triples). Ademais, describiranse as nocións máis básicas das integrais de liña e de superficie.			

Plan de continxencia	<p>1. Modificacións dos contidos. O contido non se modifica.</p> <p>2. Metodoloxías * Metodoloxías de ensino que se manteñen Tanto as sesións expositivas, como as sesións de resolución de problemas e as prácticas informáticas, manteranse no seu horario regular de xeito sincrónico usando o sistema de videoconferencia do grupo Microsoft Teams.</p> <p>* Cambio de metodoloxías de ensino As titorías presenciais e a atención personalizada presencial modificaranse e realizaranse de xeito asíncrono usando o "chat" da plataforma Microsoft Teams. Finalmente, tamén se realizarán titorías de pequenos grupos co sistema de videoconferencia de Microsoft Teams.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada aos estudantes. * Videoconferencia en Microsoft Teams: sesións expositivas, resolución de problemas e prácticas informáticas de xeito sincrónico * Videoconferencia en Microsoft Teams: de forma sincrónica mediante titorías individuais / de grupo * Chat persoal por Microsoft Teams: titorías individuais ou de grupo de forma asíncrona</p> <p>4. Modificacións na avaliación. A avaliación non cambia.</p> <p>* Comentarios de avaliación: Tanto a primeira como a segunda oportunidade terán a mesma forma de avaliación. No caso de realizar a proba final de xeito non presencial, todas as preguntas serán respondidas por escrito (enviando unha foto ou copia dixitalizada dos cálculos feitos) e tamén de forma oral (envío dun breve vídeo que describa os cálculos realizados). A valoración de cada pregunta terá en conta a combinación de respostas escritas e orais.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webografía. Non se modifican a bibliografía e os materiais de uso que estarán dispoñibles nos equipos Microsoft.</p>
-----------------------------	--

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 - Capacidade para utilizar con destreza conceptos e métodos propios da matemática discreta, a álgebra lineal, o cálculo diferencial e integral, e a estatística e probabilidade, na resolución dos problemas propios da ciencia e enxeñaría de datos.
A2	CE2 - Capacidade para resolver problemas matemáticos, planificando a súa resolución en función das ferramentas dispoñibles e das restricións de tempo e recursos.
B1	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	CG1 - Ser capaz de buscar e seleccionar a información útil necesaria para resolver problemas complexos, manexando con soltura as fontes bibliográficas do campo.
C1	CT1 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Manexar con soltura a representación matemática espacial e as funcións de varias variables. Calcular os seus límites e estudar a súa continuidade.	A2	B5	C1
Saber calcular derivadas parciais. Manexar cambios de variable e aplicalos na derivación.	A1	B1	
Saber enunciado e resolver problemas de optimización de funcións en varias variables e coñecer as súas aplicacións prácticas	A1 A2	B6	
Coñecer os métodos de cálculo integral para funcións de dúas e tres variables e saber aplicalas a problemas xeométricos	A2	B5 B6	C1

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Vectores e xeometría do espazo	1.1. Sistemas de coordenadas e vectores no espazo 1.2. Conxuntos no espazo
2. Funcións de varias variables	2.1. Exemplos elementais 2.2. Límites e continuidade de funcións de varias variables 2.3. Aplicacións
3. Cálculo diferencial de funcións de varias variables	3.1. Derivadas parciais e direccionais. Diferenciabilidade 3.2. Vector gradiente. Matriz xacobiana. Regra da cadea. 3.3. Derivadas parciais de orde superior. Matriz hessiana
4. Extremos relativos e absolutos	4.1. Extremos relativos para funcións escalares 4.2. Extremos condicionados. Multiplicadores de Lagrange 4.3. Extremos absolutos en conxuntos compactos
5. Cálculo integral de funcións escalares en varias variables	5.1. Integrais iteradas. Teorema de Fubini 5.2. Integrais dobres e triples 5.3. Integrais de liña e de superficie

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 B1 B5	28	28	56
Prácticas a través de TIC	A2 B5 B6 C1	20	40	60
Solución de problemas	A2 B5 B6 C1	10	20	30
Proba mixta	A1 A2 C1	2	0	2
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición no encerado ou coa axuda de medios audiovisuais, os contidos especificados no programa da materia. A finalidade destas sesións é proporcionar ao alumnado os coñecementos básicos que lle faciliten a aprendizaxe e lle permitan abordar o estudo da materia do modo máis autónomo posible, coa axuda da bibliografía e dos exercicios que se propoñan ao longo de todo o curso
Prácticas a través de TIC	Prácticas interactivas nas que se resolverán problemas aplicados relacionados cos contidos do curso coa axuda do paquete Python de cálculo simbólico Sympy (mediante o uso de procedementos tanto de cálculo simbólico como numérico). Estas prácticas desenvolveranse na aula de informática.
Solución de problemas	Sesións nas que trataranse de resolver problemas de relevancia na enxeñaría e nas ciencias aplicadas. Tamén se dará conta das dúbidas enunciadas polos alumnos. Así mesmo, traballarase tamén a resolución de exercicios propostos nas sesións expositivas e darase continuidade, dende un punto de vista analítico, a aqueles problemas propostos nas prácticas de ordenador.

Proba mixta	Realización dun exame escrito que consistirá nunha colección de cuestións teóricas e de problemas (do mesmo tipo que as cuestións e problemas propostos nas sesións expositivas e seminarios). Ademais, completárase cunha proba onde se empregaran as ferramentas TIC usadas nas prácticas da materia.
-------------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas a través de TIC	a) A diversidade do alumnado e da súa formación fai recomendable unha orientación personalizada, que podería levarse a cabo no marco dunha acción tutorial
Solución de problemas	b) Nas prácticas con ferramentas TIC, o profesorado presente na aula de informática axudará ao alumnado no desenvolvemento dos problemas enunciados nas sesións prácticas, tanto no manexo do paquete Python de cálculo simbólico Sympy como na comprensión dos aspectos teóricos e prácticos do cálculo en varias variables c) Durante as sesións de resolución de problemas, o profesorado fará un seguimento máis detallado do alumnado no proceso da súa aprendizaxe mediante a resolución de cuestións teóricas, resolución de problemas e aplicacións a problemas simples no ámbito da enxeñaría e as ciencias aplicadas.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Prácticas a través de TIC	A2 B5 B6 C1	Resolución de problemas de carácter práctico e ilustración de aspectos teóricos coa axuda do paquete Python de cálculo simbólico Sympy. Os ficheiros Jupyter Notebook traballados nestas prácticas servirán de base para a realización dos Jupyter Notebooks asociados ao proxecto de avaliación continua	25
Solución de problemas	A2 B5 B6 C1	Participación activa e traballo realizado na resolución de cuestións teóricas e problemas prácticos (de forma individual ou en grupos moi reducidos). A resolución de problemas nestas sesións analizarán aspectos teóricos que terán que ser postos en práctica para a realización do proxecto de avaliación continua	25
Proba mixta	A1 A2 C1	Proba escrita que inclúe resolución de problemas e cuestións breves (que poden referirse tanto a contidos teóricos como ás prácticas de ordenador)	50

Observacións avaliación

A avaliación da primeira e segunda oportunidades será:

20%: proxecto de avaliación continua en grupos: a valoración desta parte é compartida para todos os membros do grupo. Esta sección avaliará os aspectos teóricos e prácticos estudados nas sesións de resolución de problemas e a implementación en Python. 10%: exposición oral do proxecto (todos os membros do grupo deben participar): a cualificación desta parte será individual para cada membro do grupo e terá en conta tanto a descrición do código Python como a análise teórica das técnicas matemáticas usadas para a solución de problemas. 20%: proba individual para a resolución de problemas con Python: a realización desta proba e a súa cualificación serán individuais. Consistirá na realización dunha serie de problemas onde se usará única e exclusivamente o paquete de cálculo simbólico Sympy a través de ficheiros Jupyter Notebook. Para a realización desta proba, poderase usar todo o material dispoñible (notas, libros e cadernos de Jupyter). 50%: proba mixta individual (exame final): a realización desta proba e a súa cualificación serán individuais. Para a realización desta proba, non se dispoñerá de ningún tipo de material. Para garantir a posibilidade de avaliación de todos os estudantes (tanto na primeira como na segunda oportunidade), sen discriminar a parte dos estudantes que non puidesen ter a posibilidade de poder seguir regularmente o desenvolvemento das actividades desta materia, consideráranse a seguinte forma de avaliación:

As actividades de avaliación continua (tanto o proxecto como a súa exposición oral) avaliaranse en 5 puntos. Polo tanto, cada alumno terá unha nota AC (entre 0 e 5). A nota final do exame ponderarase en puntos de 10 - AC (é dicir, se alguén obtivese unha nota de AC = 0 na avaliación continua, o exame final avaliaríase sobre 10 puntos, mentres que ao obter unha nota de AC = 5, o exame o final sería avaliado sobre 5 puntos)

Fontes de información

Bibliografía básica	Bibliografía básica: R. Larson, B.H. Edwards, Cálculo 2 de varias variables, 10ª, McGraw-Hill, 2016. Marsden, A.J. Tromba, Cálculo vectorial, 6ª edición, Pearson-Addison Wesley, 2018. Thomas, G. B. Cálculo. Varias variables. 13ª ed., México: Pearson, 2015. Bibliografía para prácticas a través de TIC: Ronan Lamy, Instant Sympy Starter, Packt Publishing Ltd, May 23, 2013. Amit Saha. Doing Math with Python: Use Programming to Explore Algebra, Statistics, Calculus, and More! No Starch Press, Aug 1, 2015. Hans Petter Langtangen, Python Scripting for Computational Science, Springer Science & Business Media, 2009. Hemant Kumar Mehta, Mastering Python Scientific Computing, Packt Publishing Ltd, Sep 23, 2015
Bibliografía complementaria	Bibliografía complementaria: Larson, R., Edwards, B. Multivariable calculus, Cengage Learning, 2010. Marsden, J.E. Cálculo vectorial. Madrid. Pearson Educación, 2008. Burgos, J., Cálculo Infinitesimal de varias variables, 2ª, McGraw-Hill, 2008, España. Galindo Soto, F. e outros, Guía práctica de Cálculo Infinitesimal en varias variables, 1ª, Thomson, 2005, España. Rogawski, J., Cálculo. Varias variables, 2ª, Reverte, 2012, España

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Álgebra Lineal/614G02001

Fundamentos de Programación I/614G02004

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Fundamentos de Programación II/614G02009

Materias que continúan o temario

Métodos Numéricos para Ciencia de Datos/614G02033

Observacións

Estudo diario dos contidos tratados nas sesións expositivas, complementados co curso virtual e a bibliografía recomendada. Resolución tanto dos exercicios propostos nas sesións presenciais como doutros atopados na bibliografía recomendada. Revisar periódicamente as prácticas de ordenador. Uso das horas de titoría do profesorado para resolver todo tipo de dúbidas sobre os contidos da materia.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías